

Καταφύγ. *Εἶν' ἀραθυμ'σμένους ἀπὸ καβγᾶ* (ἔχει μεγάλην ἐπιθυμίαν νὰ φιλονικήσῃ) Σάμ. || Ἄσμ.

Χαρῶ το κι ἀγαπῶ το | κι ὅπου πάει ἀραθυμῶ το, ἤρχετο ἀφ' τ' Ἄγιο Γάλας, | ἦτον ἄσπρο σὰν τὸ γάλας (βανκάλ.) Καρδάμ.

Πουλλόπο μ', ἐροθύμεσα τ' ὀμμάτᾳ δ' νὰ ἐλέπω, μηδὲ τ' ὀμμάτᾳ σ' μαναχόν, τὸ πόι σ' νὰ ἐλέπω Κρώμν.

Ὡρα καλή, ἔ Μάιε, αὖρι Κερασινὸς ἐν' καὶ γλήγορα νὰ ἔρχεσαι, πολλὰ ἀραθυμῶ σε (Κερασινὸς = Ἰούνιος) Ματζούκ.

ἄραια ἐπίρρ. λόγ. κοιν. καὶ δημῶδ. ἄραια σύνηθ. ἄραια Ἀθῆν. Μέγαρ. Πελοπν. (Λακων. Μεσσ.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. Οἶν. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.) κ.ά. ἄρια Ζάκ. ἄρα Κάμπ. Κρήτ. Κύθηρ. ἄρζα Τσακων. ἄζα Τσακων. ἄραι Δ.Κρήτ. (Χαν. κ.ά.) ἄρα Κύπρ. Σέριφ. ῥαία Ἀθῆν. (παλαιότ.) ἄρον Κίμωλ. Συγκριτ. ἄρύτερα Πελοπν. (Μεσσ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄραιός. Περὶ τῆς γενέσεως τῶν τύπ. ἄραι καὶ ἄρ ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,341 κέξ. Τὸ ἄρ καὶ παρὰ Βλάχ.

1) Κατ' ἄραια διαστήματα, ἄραιως, πολλάκις ἐπαναλαμβανόμενον πρὸς ἐκφραστικωτέραν δήλωσιν τῆς ἀραιώσεως (α) Τοπικῶς κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): *Φυτεύω ἄραια τὰ κουκκιά-τὰ κρεμμύδια-τὰ σκόρδα* κττ. Ἀραιὰ νὰ φυτέψῃς τοῖς ἐλαίς. Σπέρνω ἄραιά. Τὰ σκόρδα πρέπει νὰ φυτεύονται ἄραια ἄραιά. Καθίστε ἄραια ἄραιά. Ἀραιὰ σπαρμένος-φυτεμένος σύνηθ. Ἀραιὰ κάθουνταν Οἶν. Ἀραιὰ ἐσταθῆτε Ὁφ. Ἀραιὰ σταθέστεν Τραπ. Χαλδ. Ἀ χούρα ἐν ἄρζα πειρὰ (τὸ χωράφι εἶναι ἄραια σπαρμένον) Τσακων. || Παροιμ. Ἀραιὰ καὶ πλατέα, στατὰ καὶ σταυρωτά, νὰ φαινώμαστε πολλοὶ (στατὰ=κατὰ στάσιν ὀρθίαν, εὐθυτενή. Ἡ παροιμ. ἐπὶ ἀλαζόνων προσπαθούντων νὰ ἐπιδειξύνουν δύναμιν μεγαλυτέραν τῆς πραγματικῆς. Ἀναφέρεται ὡς παράγγελμα τοῦ κορυφαίου γαμηλίου πομπῆς ὀλιγαρίθμου) Μεσσ.

ῥαία ῥαία καὶ ἀραία | νὰ φαινώμαστε πολλέα, κάμμιὰ σαρανταρέα

(συνών. τῇ προηγουμένῃ) Ἀθῆν. (παλαιότ.) Συνών. ἀνάρ-
λνκα 2, ἀνάραια 1. (β) Χρονικῶς σύνηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. κ.ά.) Τσακων.: Ἀραιὰ ἄραια ἔλα Κερασ. Ὁφ. Τραπ. Λέει ἄραια τοῖς κουβέντες τον Πελοπν. (Βούρβουρ.) Κατουράου ἄρύτερα Πελοπν. (Μεσσ.) || Φρ. Ἀραιὰ καὶ ποῦ ἢ ἄραια καὶ κᾶπον (σπανίως) σύνηθ. Ἄρον καὶ κᾶπον Κίμωλ. Ἀζὰ τζαὶ πῆ Τσακων. || Παροιμ. Ἀραιὰ καὶ πάντ' ἀγάπ' (αἱ συχναὶ ἐπισκέψεις καθιστοῦν τὸν ἐπισκεπτόμενον φορτικόν, ἐνῶ αἱ ἄραιαι ἀγαπητὸν) Θράκ (Σαρεκκλ.)

Ἀραιά, γαμπρέ μου, νὰ ῥχοι, νὰ ῥσι κι ἀγαπημένους (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Μακεδ. || Ἄσμ.

Ἀρὰ καὶ ποῦ θενὰ βρεθῇ, ἄρὰ καὶ ποῦ θὰ λάχῃ, κόρη μὲ τὰ ξαθὰ μαλλιά καὶ μαῦρα μάτια νὰ ῥῃ Κρήτ. 2) Χαλαρῶς, ἐπὶ τῆς ὑφῆς Πόντ. (Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.): Ἀραιὰ πλέκω-ὑφαίνω κττ. Συνών. ἀγανὰ 1, ἀγανίπλα 2, ἀνὰ γλυκα 1, ἀντίθ. κρουστά, σφιχτά.

ἄραιμα τό, Ἡπ. —Λεξ. Περὶδ. ἄραιμα Θράκ. (Αἰν.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Καλοσκοπ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀραιεύω.

1) Ἀραιώσεις, συνήθως ἐπὶ σπαρτοῦ ἐνθ' ἀν.: *Θέλ' ἄραιμα τοῦ καλαμπόξ' γιὰ νὰ γέν' Αἰτωλ. Μὶ τοῦ πουλὶ τ' ἄραιμα σῶγινι ἓνα καλαμπόξ'!* αὐτόθ. Συνών. ἀνάραιμα, ἀνάραιωμα, ἀναραιωματαδά 1, ἀραιέριμο, ἀραιώμα 1. 2) Κατὰ πληθ., τὰ χάριν ἀραιώσεως ἐκκρίζουμένα φυτὰ Στερελλ. (Καλοσκοπ.)

ἀραιευτός ἐπίθ. Πελοπν. (Κόκκιν. Μεσσ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀραιεύω.

Ὁ φυόμενος κατ' ἄραια διαστήματα: *Τὰ στρουμπουλὰ-πιδά, ἅμα εἶναι ἀραιευτά, γίνονται σὰν ἀβγά.*

ἀραιεύω Ζάκ. Ἡπ. Κύθηρ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Καλάβρυτ. Κορινθ. Μαζαίικ. Μεσσ. Τρίκκ.) κ.ά. —Λεξ. Βυζ. Μπριγκ. ἀραιεύον Ἡπ. Θράκ. (Αἰν.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. Καλοσκοπ. Παρνασσ.) ῥαιεύγω Ρόδ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀραιός.

1) Μετβ. καθιστῶ πράγματα ἄραια, ἀραιώνω, συνήθως ἐπὶ τῶν φυτῶν ἐνθ' ἀν.: *Ἀραιεύω τὸ ῥαποσίτι Καλάβρυτ. Ἀραιεύον τοῦ καλαμπόξ' - τοῦ σπαριό κττ. Καλοσκοπ. Ἀμτβ. καθίσταμαι ἀραιός, ἀραιώνομαι Ζάκ. Ἡπ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Καλάβρυτ. Κορινθ. Τρίκκ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ά.: Ἀραιεψε ὁ κόσμος Καλάβρυτ. Ἐδίπλισε τ' ἀραποδίτι τῶν πρέπει ν' ἀραιέψῃ Τρίκκ. || Παροιμ. Ὅσον ἀραιεύ'ν τὰ πράσα τόσον χουντρέν'ν (ἢ ἀραιώσεις τῶν μελῶν οἰκογενείας ἢ τῶν κατοίκων κοινότητος ἀνακουφίζει οἰκονομικῶς τοὺς ὑπολειπομένους) Ἡπ. Ὅσον ἀραιεύ'ν τὰ σκόρδα τόσον χουντρέν'ν (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Αἰτωλ. 2) Καθίσταμαι ἀραιός εἰς τὰς ἐμφανίσεις μου, φαίνομαι κατ' ἄραια χρονικὰ διαστήματα. Πελοπν. (Ἀρκαδ.): *Ἀραιεψε πρέ, δὲν τὸν βλέπομε.**

3) Σπανίζω, Πελοπν. (Μαζαίικ.): *Ἀραιεύουν τὰ σκόρδα.* Πβ. ἀναραιάζω, ἀναραιεύω, ἀναραιώνω, ἀναραύνω, ἀραιώνω, ἀρύνω.

ἀραιέψιμο τό, Ἡπ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀραιεύω.

Ἡ ἀραιώσεις. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἄραιεμα. 1.

ἀραιόβρετος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀραιόβροτος Κρήτ.

Ἐκ τῶν ἐπιθ. ἀραιός καὶ βρετός.

Ὁ δυσκόλως εὐρισκόμενος, δυσεύρετος: *Ἀραιόβροτη κωπέλλα. Ἀραιόβροτο κρασί.*

ἀραιογένεις ἐπίθ. Λεξ. Βλαστ. ἀρογένεις Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀραιός καὶ τοῦ οὐσ. γένει.

Ὁ ἔχων ἄραια γένεια. Συνών. ἐξηγντατρίχης.

ἀραιοδοκαρῶσι ἢ, ἀμάρτ. ἀροδοκαρῶσι Κρήτ. ἀραδοκαρῶσι Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἀραιὰ καὶ τοῦ οὐσ. δοκαρῶσι.

Τὰ ἀραιῶς τοποθετημένα δοκάρια τῆς στέγης: *Ἀροδοκαρῶσά ῥχει τὸ σπῖτι δον. Ἐδε στέο στεῶσά, μά ῥχει ἀραδοκαρῶσά (ἰδοὺ στέγη μὲ στεγωσιὰ, ἀλλὰ κττ. Ἐκ παραδ.)*

ἀραιοδόντης ὁ, Στερελλ. (Ἀρτοτ.) —Λεξ. Βλαστ. Δημητρ. ἀραδόδης Κρήτ. (Σφακ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀραιός καὶ τοῦ οὐσ. δόντι. Πβ. καὶ ἀρχ. ἀραιόδους.

Ὁ ἔχων ἀραιοὺς ὀδόντας ἐνθ. ἀν.: Γνωμ.

Ἀπὸ σμιχτοφρύδῃ κι ἀραδόδῃ | ὁ Θεὸς νὰ σὲ γλυτώνῃ!

(νομίζεται ἐπιβλαβὴς ὁ ἀραιοδόντης ὡς σημάδι αὐτοῦ, ἥτοι ὡς ἔχων ἰδιαίτερον χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τοῦ σώματος). Συνών. ἀναραιόδοντης.

ἀραιοελαίς οἱ, ἀμάρτ. ἀροελαίς Κρήτ. (Μεραμβ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀραιός καὶ τοῦ οὐσ. ἐλαίς πληθ. τοῦ ἐλαία.

Ἐλαῖαι ἀραιῶς φυτευμένοι.

ἀραιοκάνω ἀμάρτ. ἀροκάνω Κρήτ. (Κατοιδ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἀραιὰ καὶ τοῦ ρ. κάνω.

Ἀροτριῶ κατ' ἄραια διαστήματα.

